

กรณีวิเคราะห์ระดับความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการรับรู้ความหมายของเนื้อหาสาร
ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนิสิตนักศึกษานิเทศศาสตร์

นางสาว สุภาวดี ศิริสรนหิรัญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-639-131-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

9 ก.ย. 2543

5 974-639-131-3

AN ANALYSIS OF ENVIRONMENTAL INVOLVEMENT AND COMMUNICATION ARTS
STUDENTS' PERCEPTION TOWARDS THE "ECOTOURISM" MESSAGE MEANING

Miss Supawadee Sirisanhiran

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-639-131-3

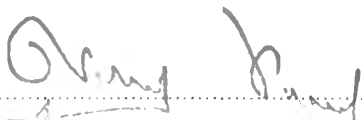
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ระดับความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการรับรู้
ความหมายของเนื้อหาสารในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ของนิสิตนักศึกษานิเทศศาสตร์

โดย นางสาวสุภาวดี ศิริสรณ์หรียญ

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

..... คนบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นพ.ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ)

..... กรรมการ
(อาจารย์วิไลรักษ์ สันติกุล)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุภาวดี ศิริสรธีรชัย : การวิเคราะห์ระดับความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการรับรู้
ความหมายของเนื้อหาสารในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนิสิตนักศึกษานิเทศศาสตร์

(AN ANALYSIS OF ENVIRONMENTAL INVOLVEMENT AND COMMUNICATION ARTS
STUDENTS' PERCEPTION TOWARDS THE "ECOTOURISM" MESSAGE MEANING)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ, 117 หน้า. ISBN 974-639-131-3.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์
ของนิสิตนักศึกษานิเทศศาสตร์และระดับความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และ 2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์
ระหว่างระดับความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการรับรู้ความหมายของเนื้อหาสารในการท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์โดยใช้วิธีการวิจัยแบบวัด 2 ครั้ง ได้แก่ การวิจัยเชิงสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 314 คน
โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและทดสอบ
ความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์ (Chi-Square) และใช้ค่ามัธยฐานในการแบ่งระดับความเกี่ยวข้องกับ
สิ่งแวดล้อมออกเป็นความเกี่ยวข้องสูงและความเกี่ยวข้องต่ำเพื่อนำกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิจัยในขั้นต่อไป
คือการสนทนากลุ่มจำนวน 4 กลุ่ม โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องสูงและความเกี่ยวข้องต่ำอย่างละ
2 กลุ่ม ๆ ละประมาณ 7-10 คน โดยนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางเปรียบเทียบความเหมือนและ
ความแตกต่างของแต่ละกลุ่ม

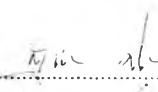
ผลการวิจัยพบว่า

1. เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพของบิดา มารดา และผู้ปกครอง รวมทั้งรายได้ของ
ครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ยกเว้นชั้นปีการศึกษาที่มีความสัมพันธ์
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่เป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่ไม่ใช่เชิงเส้นตรง (Non-Linear)
2. การรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองระดับความเกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีความเหมือนกันในประเด็น
ของความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของภาพโฆษณาและการให้ความหมาย แต่ในรายละเอียดเกี่ยวกับขนาด
ของภาพจะมีการรับรู้ความหมายที่แตกต่างกัน

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน.....

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน.....

11 25 10

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

.....

##3972222528 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD : ENVIRONMENTAL INVOLVEMENT/PERCEPTION/MESSAGE/ECOTOURISM

SUPAWADEE SIRISANHIRAN : AN ANALYSIS OF ENVIRONMENTAL INVOLVEMENT AND COMMUNICATION ARTS STUDENTS' PERCEPTION TOWARDS THE "ECOTOURISM" MESSAGE MEANING. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. KANJANA KAEWTHEP, Ph.D. 117 PP. ISBN 974-639-131-3.

This research concentrates on 1. Study on correlation between Communication Arts students' demographic variables and environmental involvement. 2. Analysis of relations between levels of environmental involvement and perception towards the "Ecotourism" messages. This analysis was of a two shot descriptive study, ie, a survey research with 314 respondents, using questionnaires from which results were in percentage ratios, means and Chi Square tests, as well as medians in determining levels of environmental involvement segregated into high and low involvement. 31 respondents were selected and analyzed by being split into 4 focus group interview, each of which having 2 high and low involvement containing 7-10 people. The presentation of data was carried out in the form of comparative tables of each group's similarity and differentiability.

Research Results:

1. Sex, educational level and parents' occupation as well as family revenue BEAR NO correlation to environmental involvements, except educational years, which was significant at the level of 0.01, though of non-linear correlation.

2. Perception of both respondents indicates similarity of understanding towards advertising objectives, and its meaning excluding scale of pictures presented in the ads.

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน

ลายมือชื่อผู้ผลิต *[Signature]*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีมาจากความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุชาโต ที่ได้ปูพื้นฐานความรู้และแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหัวข้อวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ อาจารย์ที่ปรึกษาที่มอบความเมตตากรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางให้การวิเคราะห์ข้อมูลในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์และมีคุณค่าทางหลักวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิตติวัฒน์ ประธานกรรมการและอาจารย์วิไลรักษ์ สันติกุล กรรมการวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำทำให้การสอบวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง

ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณบรรดาสมาชิกทุกคนในครอบครัว " ศิริสรรหิรัญ" คุณวิสิทธิ์ สนิทนวน ที่คอยให้กำลังใจ สนับสนุน และอำนวยความสะดวกให้การทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปอย่างทันเวลา และรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจของคุณมณีรัตน์ บัณฑุกัมพล Senior Art Director ของบริษัทลิโอ เบอรัเนท (ประเทศไทย) จำกัด ที่กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์งานโฆษณา รวมทั้งเพื่อนๆ ชาว MC 6 ที่ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันพร้อมกับร่วมฟันฝ่าอุปสรรคให้ผ่านพ้นไปด้วยดี ซึ่งน้ำใจที่เผื่อแผ่ให้แก่ผู้วิจัยในครั้งนี้ จะขอเก็บรักษาไว้ในความทรงจำอันดีตลอดไป

สุภาวดี ศิริสรรหิรัญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำการวิจัย.....	9
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	9
ขอบเขตการวิจัย.....	10
นิยามคำศัพท์.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดความเกี่ยวพัน.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์ทางการสื่อสารการตลาดเพื่อสังคม.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้.....	21
แนวคิดเชิงสัญญาวิทยา.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	33
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
การนำเสนอข้อมูล.....	41
4 ผลการวิจัยจากแบบสำรวจ.....	42
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา.....	43
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์แบ่งระดับความเกี่ยวพันกับสิ่งแวดล้อม.....	55
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน.....	56

สารบัญ (ต่อ)

5 การวิเคราะห์ความหมายของเนื้อหาสารในสื่อสิ่งพิมพ์โฆษณาของ แคมเปญชุด “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์”.....	63
6 ผลการวิจัยจากการสนทนากลุ่ม.....	71
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาระดับความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม.....	71
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการรับรู้ความหมายของกลุ่มตัวอย่างที่มี ระดับความเกี่ยวข้องแตกต่างกัน.....	76
7 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	81
ตอนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ระดับความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม.....	81
ตอนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์การรับรู้ความหมายของเนื้อหาสาร ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์.....	93
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	96
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	97
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	98
รายการอ้างอิง.....	100
ภาคผนวก.....	104
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม.....	105
ภาคผนวก ข. แบบการลงรหัสตัวแปร.....	111
ภาคผนวก ค. ภาพพิมพ์โฆษณาจำนวน 4 ชุด ของแคมเปญ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์”.....	116
ประวัติผู้วิจัย.....	117